

LBRIS

We know
books

Valentin Nicolau

PĂSTREAZĂ COPIA
NU UITA ORIGINALUL

Teatru

NEMIRA

Cuprins

Păstrează copia și nu uita originalul	5
Dacă va ninge	37
Puțină rugină.....	57
Zi că-ți place!	69
Room service	87
Povești din al nouălea cer	97
Joi la două.....	111

Personaje:**CĂLĂTOR1****CĂLĂTOR2**

*Ațiunea se petrece în compartimentul
unui tren ce urcă spre o stațiune montană.*

CĂLĂTOR1, aplecat în afară peste geamul compartimentului, vorbește cu cineva aflat pe peron.

CĂLĂTOR1: Te sun negreșit. Deja mi-e dor de tine. *(Se apleacă mai mult în afară.)* Nu te speria, că nu mă arunc, deși aș fi în stare de orice... pentru tine. Încă un sărut!... Tu să-mi dai un semn și zbor... Îți trimit mașina cu șoferul să te ia din orașelul ăsta trist... *(Trenul se pune în mișcare. CĂLĂTOR1 face semne de despărțire.)* Ce singur mă simt!... Nu trebuia să mă lași!... *(După un ultim semn de adio închide geamul compartimentului și se trânteste pe canapea. Scoate telefonul mobil și, fiindcă se chinuie să distingă bine ecranul, își pune ochelarii. Pentru sine.)* Cum să-i zic ăsteia ca s-o țin minte?... O bag în memorie cu numele gării la numele de familie... Și „blondă cu țâțe mari“ ca să am un reper. Nu se știe niciodată când rămân în pană. Naiba știe când ajung prin orașelul ăsta

prăpădit și mă scot din plictiseală. Iar pe ea din sărăcie...
(Ușa compartimentului se deschide. CĂLĂTOR2 intră și se așază în colțul opus fără să scoată un cuvânt. CĂLĂTOR1 îl urmărește cu privirea cum se cuibărește, căutând o poziție bună să tragă un pui de somn. CĂLĂTOR1, ironic.) Da, sigur, e liber... Făceți-vă comod, abia ce s-a eliberat. În maxim o oră ajungem... Sunteți din localitate?... Mergeți la munte?... Și eu. Cum e orașelul din care veniți?... Are femei frumoase, am văzut. Dar cam cenușiu. Cam trist... V-ați născut acolo?... Locuiți acolo?... De mult timp?

CĂLĂTOR2: De 19 ani. Ajunge!

CĂLĂTOR1: O viață de om!... Acum îmi dau seama! N-am mai mers cu trenul de... să fie... cam tot așa, aproape vreo douăzeci de ani. Ce chestie!... Mi-a venit așa, fără motiv, să mai circul și eu ca omul normal, că-mi place să fiu popular. Să mai iau pulsul națiunii... Am trimis mașina cu șoferul înainte, să mă aștepte la vilă, iar eu... glasul roților de tren, vorba cântecului. Da, domne', un car de vreme de atunci!... Și? Cu ce treburi?... V-ați mutat cu serviciul acum 19 ani?... V-ați însurat acum... V-ați... Ce putea să vă rețină atâta vreme?

CĂLĂTOR2: N-am chef să vorbesc.

CĂLĂTOR1: Eu n-aș sta prizonier într-o localitate ca asta nici măcar o zi! Doar dacă am ceva să convingă, cu argumente bine... ca domnișoara care tocmai a coborât. Și nici atunci mai mult de o zi – două, că avem treabă, responsabilități. Trebuie să ținem frâiele, să facem țara ca o floare. Plus plictisul,

și ăsta omoară... Ați observat-o? O cunoașteți?... Frumoasă femeie! S-a îndrăgostit imediat de mine. Încă o victimă!... Mai glumim și noi, ce naibii, sunt conștient că la vârsta mea făcucile astea sunt atrase mai mult de portofelul meu decât de fizicul meu care, să recunoaștem, nu arată chiar așa de rău. Mă mențin, domnule, pentru că toată viața mea am știut să păstrez aparențele. Nimic nu-i mai important în viață decât să-i faci pe ceilalți să creadă ce-ți convine ție... Și credeți-mă, am trecut prin atâtea. Am fentat viața asta cum puțini au reușit vreodată. Viața e docilă. Dacă o îmblânzești la timp și dacă-i mai aduci aminte din când în când cine-i stăpânul, se supune. De unde ziceați că sunteți?... Nu păreți din provincie. Aveți un aer de Capitală, cam prăfuit nițel. Glumeam!... Se vede că și dumneata ai făcut ceva la școala vieții. Tot nu mi-ai zis ce-ai căutat în orașelul ăla...

CĂLĂTOR2: N-am ieșit din el 19 ani.

CĂLĂTOR1: Pe bune?! Omule, ce femeie să te țină legat atâta amar de vreme?!... Ai fost imobilizat? Paralizie?

CĂLĂTOR2: Pușcărie. 25 de ani.

CĂLĂTOR1: Nu mă-nnebuni!

CĂLĂTOR2: Am ieșit mai devreme pentru bună purtare, așa că stați liniștit, nu sunt agresiv.

CĂLĂTOR1: Dar nu mă sperii eu așa ușor... Era doar șocul situației. Nasol... Așa e în viață, unii o-ncurcă, alții se învârtesc și scapă. Și eu am cunoscut pe cineva care a avut probleme cu justiția și era gata-gata să facă pârnaie. Dar s-a descurcat.

E un tip al naibii de deștept, unul care i-a învățat pe toți pe degete. I-a aiurit ca pe niște copii... De ce te-au închis?

CĂLĂTOR2: Pentru crimă. Și jaf. Dar nu le-am comis eu.

CĂLĂTOR1: Așa spun toți.

CĂLĂTOR2 (violent): Nu l-am omorât eu!

CĂLĂTOR1: În regulă, cum zici!

CĂLĂTOR2: Aproape c-am ajuns să cred și eu că am făcut-o!

De 19 ani toată lumea îmi spune: „Tu ai făcut-o! Tu ai făcut-o!...” N-o să mă convingeți! Mai am un pic și înnebunesc. Dacă mai stăteam o zi în pușcărie cred că-mi pierdeam mințile... N-am făcut-o eu! Înțelegeți?!

CĂLĂTOR1: Gata, omule, am priceput. N-ai făcut-o tu. Ai picat de fraier, nu te enerva. A fost o eroare judiciară și ai stat de pomană 19 ani...

CĂLĂTOR2: O viață!

CĂLĂTOR1: Corect, o viață. Acum 19 ani, ce coincidență! Și amicul de care-ți ziceam era s-o încurce rău, dar rău de tot, cam tot pe-atunci. Nenică, ăla era uns cu toate alifiile, i-a aburit de n-a mai priceput nimeni nimic!... Ia zi, cum e să omori un om?

CĂLĂTOR2 (apăsător): Nu eu l-am omorât!

CĂLĂTOR1: Așa-i, uitasem. Îmi închipui cum trebuie să fie. Groaznic! Poți să dormi noaptea? N-ai coșmaruri?

CĂLĂTOR2: N-am omorât pe nimeni!

CĂLĂTOR1: Îl visezi?... N-ai senzația că se ține după tine?

Că ți se zvârcolește în fața ochilor și atunci îi închizi atât de tare, de te ustură și te iau durerile de cap?... (*CĂLĂTOR2 se ridică brusc și iese din compartiment. CĂLĂTOR1 cu glas tare, ca să acopere zgomotul trenului.*) Mai bine. Și așa nu e aer. Și pe frumușica aia mică am trimis-o să fumeze pe culoar... Drăguța de ea! Cum mi-arăta ea chiloței când își pune picior peste picior. Îi arăta ea lui nenea că are chiloței cu danteluță, că e o îngrijită și merită un sponsor darnic... (*Cu glas tare.*) Auzi, eu m-am lăsat de fumat, că n-am chef să mor ca prostul. Eu știu cum e s-o mierlești, așa că, ce dracu', suntem oameni deștepți! Nu m-oi sinucide singur... Omule, nu mai spune că n-ai omorât pe nimeni! De unde știi cine s-a curățat din cauza ta fără ca tu să ai habar?! N-ai idee cum se propagă răul! Cum o chestie care ție ți s-a părut un nimic ajunge cauza decesului cuiva, cum se zice la legiști. Că am studiat și noi nițel, un pic de carte om fi având, că altfel numai cu șmecherie goală nu faci față. Talent, talent – ca la lăutari, dar dacă vrei onorabilitate, mai trebuie să știi și notele. Sau măcar să lași senzația că le știi, că te pricepi. Trebuie musai și-un pic de meșteșug. (*CĂLĂTOR2 revine în compartiment.*) Ascultă la mine, lasă țigara! Te omori singur și doar nu ești prost. De ce să le dai satisfacție la toți ăștia care te vor rece? Eu la toți dușmanii le zic: „Ia, prietene, și mai fumează, mai bea o sticlă, mai arde un pachet, nu te lăsa!” Dar dumneata îmi ești simpatic și-ți zic: „Dă-o dracului de țigară, că te bagi singur în mormânt!”

CĂLĂTOR2: Dacă mă omor pe mine, nu mă bagă nimeni la zdup.

CĂLĂTOR1 (*râzând*): Bună!... Bună, rău! (*CĂLĂTOR2 tre-sare când îl aude pe CĂLĂTOR1 râzând.*) Ți-am spus eu că nu ești prost?! Lasă-te de fumat!

CĂLĂTOR2: Mă las mâine.

CĂLĂTOR1: Azi e ziua de mâine de care-ți făceai probleme ieri. E o vorbă. Hai că-i bună! E vorbă de duh adânc. Zi că nu ți-a plăcut... Deci așa... Dacă nu-l visezi pe respectivul, atunci e bine, ești salvat. Te poți odihni. Eu doar la munte ce dorm cât de cât. Am acolo o căsuță și când nu mai rezist în Capitală fug la aer curat. Ozonul ăsta e sănătate curată. E tare al naibii, te amețește de cap și dormi ca un drogat... Zic eu „căsuță“, că sunt modest, dar e ditamai vila, că eu, vorba unei cunoștințe, eu trăiesc în proiecte mari! Hai că-i bună și asta! Când le-o servesc la fătuci, le dau pe spate... Dar stau singur. Prietenii fac gălăgie, se-mbată, sparg pahare, sticle, aiureli de-astea. Pe urmă au și senzația că li se cuvine. Uită de unde au plecat, se mai și cred egalul tău... Nici putori de pe stradă nu aduc în casă, că le intră în cap că dacă Cenușăreasa a plesnit-o, ele de ce nu. Au văzut filme cu păsărici care-au pus laba pe șmecheri și cred că tot ce zboară se mănâncă. Canci!... Dacă ăia erau șmecheri cu adevărat nu cădeau în gheruțele panaramelor ălea. Eu prefer să le duc la hotel sau în camere închiriate cu ora, că-i mai ieftin. Le arăt casele pe dinafară sau pe telefon, că le am pe toate fotografiate. Și mașinile le am făcute din toate pozițiile. Asta înseamnă să fii șmecher!

Să le arăți tot ce ai și chiar mai mult decât atât, dar să le oferi numai cât le trebuie să treacă ziua, ca să aprecize dacă le mai dai un pic și mâine. Astea nu se-nvață la școală, omule, se-nvață la locul de muncă, zi de zi, pe stradă. Și de ce ziceai că l-ai omorât pe respectivul?

CĂLĂTOR2: Nu l-am omorât pe respectivul. Respectivul... Nici măcar n-au putut să-l identifice ca lumea, așa cum se face când vrei să condamni un om la 25 de ani de pușcărie.

CĂLĂTOR1: Ce-ți ziceam?! Mă pricep, nenică! Știu cum merge justiția, drăguța. O bagaboandă bătrână care nu vede, nu aude, dar le potrivește cum îi vine. O curvă ramolită! Îți papă banii și sănătatea când te prinde în gheruța ei și tu, dacă ești tăntălău, crezi în toate prostiile ălea despre dreptate și faptă și răsplată. Doar numărul de dosare nerezolvate să fie mic. Să nu le strice statisticile la minister. Pe asta se și bazează ăia care-i duce capul și știu cum să se scoată.

CĂLĂTOR2: Și eu am coșmaruri, dar nu pentru că mă bântuie mortul. Nici nu știu cine era. În vise revine o umbră, o nălucă fără chip. Și-o voce... Despre... respectivul am încercat să aflu mai multe pe urmă, în închisoare. Din ziarele care au scris despre crimă și despre victimă. Am păstrat o tăietură dintr-un ziar... (*Scoate un portofel din buzunar.*) La vremea aia, procesul a stârnit mult interes, presa l-a reflectat pe îndelete. Crimă, jaf, nițel amor... Multe ciudățenii... (*Scoate din portofel o bucată veche de ziar împăturită.*) E copia cărții lui de identitate... Îi știu datele pe dinafară. Să-ți spun când

s-a-născut, unde?... Și codul numeric personal îl știu pe de rost. Poza e foarte clară. Vrei s-o vezi?

CĂLĂTOR1: Ești macabru, termină!

(CĂLĂTOR2 pune la loc, în portofel, bucata de ziar.)

CĂLĂTOR2: Anchetatorii au presupus că el trebuie să fi fost cadavrul găsit.

CĂLĂTOR1: Zău așa, altceva mai vesel nu putem vorbi? Pozeștile astea triste mă răscolesc... Îmi stârnesc niște... N-ai cum să înțelegi. Sunt un om sensibil. Mă impresionează chestiile astea... Uite, intrăm în zona cu viaducte. E așa frumos drumul ăsta! Ce peisaj! Îmi place că e plin de curbe și prăpăstii. Ca în viață, omule, ca în viață! Or să înceapă și tunelurile. Partea asta de drum merită s-o faci cu câte-o păsărică. Pe întuneric să-i strecori mâna sub fustă și dacă e plin compartimentul, ea să nu poată să se opună, nici măcar să dea un țipăt cât de mic. Pricepi? Când e în aglomerație nici să-i fie rușine nu mai poate! *(Râde. CĂLĂTOR2 tresare din nou.)* Cu rușinea, omule, te violează care cum vrea, îți ia totul de pe tine și te bagă și-n belea.

CĂLĂTOR2: Mi-a fost rușine să spun cu adevărat ce făcusem în seara aia. Pe urmă, când avocatul m-a avertizat că, dacă nu le zic adevărul, nu mai am nici o scăpare, nimeni nu m-a mai crezut.

CĂLĂTOR1: Și ce pățiși așa de rușinos, amice?... Dacă poți să spui... Nu-i bai, toți ne ținem viețile ascunse de ochii lumii. Ce să știe ei ce slăbiciuni am eu, ce prostii am făcut, ce aiureli

îmi trec prin cap și de ce sunt capabil la o adică?!... Ca să mă folosească, să mă șantajeze?! Exclus! De la mine află doar ce am eu interes să afle. Corect?

CĂLĂTOR2: Atunci nu prea înțelegeam.

CĂLĂTOR1: Ce-ți zisei?! Unii fraieri, alții șmecheri. Unii jos, alții sus. Unii ascunși la mititica, alții liberi, zburdând și bucurându-se de păsărici și bănișori. Nenică, viața e din doi în doi! Fraier-șmecher, prost-deștept, sărac-bogat și-așa mai departe. Hai că acum, după 19 ani, te-oi fi prins și tu... Dacă nu așa fi înțeles la vreme, cine știe, poate și eu eram în pârnaie și-acum, că n-aș fi fost capabil de bună purtare. Doar că mandea a avut creier și-a știut să se nască din nou. Altfel, vai steaua mea ce așa fi ajuns! Steaua mea a dispărut, așa li s-a părut fraierilor, dar n-au băgat seamă că, de fapt, reapăruse în altă parte. Ce tare-am fost! Zici că nu-l visezi deloc pe respectivul?

CĂLĂTOR2: Atunci când nu poți dormi noaptea ești de fapt în visul altcuiva. E vorba colegului meu de celulă. Un somnambul. 30 de ani pentru crimă cu sadism și recidivă. Avea niște mâini de pianist, cu degete lungi și subțiri, fragile. Un tip deșirat, ușor adus de spate prin care aveai senzația că trece aerul, așa de plăpând pare. Mai mult o umbră. A ucis cu 83 de lovituri de satâr, ciopârțind...

CĂLĂTOR1: Nu-mi mai spune!

CĂLĂTOR2: Recita minunat... *E albul aprins de sânge înche-gat, / Și corbii se plimbă prin sânge... și sug; / Dar ceasu-i târziu... în zări corbii fug / Pe câmp, la abator, s-a înnoptat...*